

**KATEDRA TEORIE KULTURY FILOZOFICKÉ FAKULTY UNIVERZITY
KARLOVY**

Autor práce: Michaela Konopíková

Název práce: Lid Vysokého Atlasu

Vedoucí práce: PhDr. Václav Soukup, CSc.

Oponent práce: PhDr. Martin Soukup, CSc.

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

TÉMA PRÁCE:

Předmětem diplomové práce Michaely Konopíkové je empiricko-teoretická analýza sociokulturních transformací a způsobu života lidu kmene Ait Mizane – berbersky hovořících farmářů obývajících malý soubor vesnic vklíněných mezi svahy Vysokého Atlasu v Maroku. V centru autorčina zájmu stojí jak teoretický rozbor berberské kultury v čase a prostoru, tak empirický výzkum faktorů, které v současné době nejvýrazněji ovlivňují způsob života zkoumané komunity. Zvláštní pozornost je věnována zejména analýze migrací za prací, která podle autorčiny hypotézy stále více přispívá k proměně sociálních vztahů a rodinné struktury berberské společnosti a vlivu turismu na zkoumanou lokalitu jako mechanismu akulturace. Oba tyto faktory – dočasnou migraci a turistický ruch diplomantka zasazuje do širšího kontextu globalizace, která celosvětově zvyšuje pohyb lidí, informací a statků a proměňuje materiální i ideovou základnu tradiční berberské kultury. Autorka při zpracování diplomové práce využila jak teoretické prameny a poznatky získané v průběhu studijních pobytů v hraničí, tak empirická data, která získala prostřednictvím vlastního zúčastněného pozorování a rozhovorů, jež realizovala v průběhu svého terénního výzkumu mezi marockými Berbery. V této souvislosti považuji za nezbytné ocenit již samu volbu a konceptualizaci tématu, které je v České republice z kulturologického hlediska téměř nezpracované. Diplomovou práci je možné považovat jak za svébytnou empirickou sondu věnovanou antropologicky a kulturologicky relevantnímu tématu, tak za příspěvek k budování antropologie turismu jako stále významnější subdisciplíně a tematické oblasti sociokulturní antropologie.

antropologie turismu jako stále významnější subdisciplíně a tematické oblasti sociokulturní antropologie.

KONCEPCE PRÁCE:

Práci tvoří tři vzájemně komplementární části, ve kterých autorka systematicky provádí teoretickou-empirickou deskripci a interpretaci zkoumané problematiky. V intencích současné kulturní antropologie autorka teoretické poznatky na dané téma podrobuje empirické verifikaci prostřednictvím vlastního terénního výzkumu. V první části práce, která představuje expozici zkoumaného problému, seznamuje čtenáře s geografii, historií a kulturou berberských obyvatel Velkého Atlasu. Zvláštní pozornost věnuje antropologickým teoriím věnovaným Berberům, zejména fenoménu „segmentární společnosti“ a sociální organizaci berberských kmenů v horách Vysokého Atlasu a materiálním aspektům života Berberů ve vztahu k jejich sociální struktuře. Ve druhé části práce autorka rozšířila spektrum své analýzy o problematiku ekonomické migrace, kterou považuje za významný faktor sociokulturních změn probíhajících na úrovni rodiny, příbuzenských vztahů, sociální struktury i studované berberské komunity jako integrovaného celku. Autorka zde správně koncentruje svoji pozornost především na berberskou rodinu jako „transmitor norem a smyslu a významu migrace“ (str. 64-68) a upozorňuje na význam studia sociálních sítí, které umožňují odhalit význam sociálních vztahů pro chování migrantů. Třetí část práce je věnována druhému zásadnímu faktoru, který podle názoru diplomantky ve stále větší míře ovlivňuje život obyvatel vesnic v horách Vysokého Atlasu – turismu jako nástroji kulturní změny a zdroji transformace tradiční berberské kultury. Autorka v této části práce velice zasvěceně popsala vývojové proměny turismu ve studované oblasti a v této souvislosti kompetentně analyzovala koncept autenticity jako sociálního konstruktů.

Obecně je možné konstatovat, že autorka ve všech částech práce přinesla řadu nových poznatků a implicitních hypotéz, které by mohly být podrobeny dalšímu zkoumání. Úspěšně zmapovala u nás dosud téměř nezpracované téma a vytýčila možný směr výzkumu v této oblasti. Práce má vyváženou a logicky koncipovanou strukturu, která umožňuje na tématu dále pracovat a rozšířit je do podoby rigorózní práce. V této souvislosti se nabízí otázka, jak bude autor postupovat při jejím zpracování.

HODNOCENÍ PRÁCE:

1 = nejlepší. 5 = nejhorší

1. Formulace cílů práce	1	2	3	4	5
2. Volba vhodné metodiky	1	2	3	4	5
3. Splnění cílů práce	1	2	3	4	5
4. Odborný přínos práce	1	2	3	4	5
5. Originalita práce	1	2	3	4	5
6. Struktura práce	1	2	3	4	5
7. Práce s daty a informacemi	1	2	3	4	5
8. Postup řešení je logický	1	2	3	4	5
9. Klíčová slova vystihují obsah	1	2	3	4	5
10. Členění textu do odstavců a kapitol	1	2	3	4	5
11. Práce s odbornou literaturou	1	2	3	4	5
12. Srozumitelnost textu (úroveň jazykového zpracování)	1	2	3	4	5
13. Přesnost formulací	1	2	3	4	5
14. Práce s odborným jazykem	1	2	3	4	5
15. Formální zpracování a grafická úprava	1	2	3	4	5

NÁVRH HODNOCENÍ PRÁCE ZNÁMKOU: 1 2 3 4

OTÁZKY K OBHAJOBĚ:

Jakým způsobem hodlá diplomantka na tématu dále pracovat. Cítí jako užitečné rozšířit stávající práci, a pokud ano, jakým směrem se bude dále ubírat?

Jaké lze očekávat další vývojové trendy ve studované komunitě z hlediska vlivu pracovní migrace a turismu na berberskou kulturu?

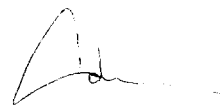
CELKOVÉ HODNOCENÍ:

Předložená práce po stránce formální i obsahové splňuje požadavky kladené na diplomovou práci. Autorka přesvědčivě formulovala cíle své práce a zvolila vhodnou metodiku zpracování. Odborný přínos práce je možné vidět jak ve kvalitně zpracovaném odborném textu, který přinesl řadu nových poznatků, tak ve volbě relevantního kulturologického tématu. Hodnotu a autentičnost práce zvyšuje autorčin vlastní terénní výzkum. Diplomantka prokázala značné teoretické zázemí i schopnost přesvědčivě a jasně

formulovat vlastní názory. Správně pracovala s odbornou literaturou i poznámkovým aparátem. Práce má nadstandardní grafickou úpravu a je vybavena zajímavou obrazovou přílohou dobře ilustrující zkoumanou lokalitu. Je napsaná stylově čistým, kultivovaným a srozumitelným jazykem.

Doporučuji k obhajobě.

V Praze 10.9.2009

PhDr. Václav Soukup, CSc.